

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΟΙ ΑΪΤΣΙΓΓΑΝΟΙ

ΤΟΥ ΠΟΥΣΚΙΝ

“Ένα καρβάνι θορυβώδες από Ατσιγγάνους, ηγαίνει περιπλανώμενο στη Βεσσαραβία. Κιτάζει στὸν ὄχιτο τοῦ ποταμοῦ στήνουν τὰ ξεσοχημένα τσαντήρια τους. Γλυκεῖα εἰς τὴν ἀνεξοχησιὰ εἶναι, ἡ νυχτιά τους πὸς κοιμοῦνται γλυκὰ κάτω ἀπὸ τὸ λαμπρὸ ἀστέρι! Ἀνάμεσα στὶς ρόδους τῶν κοροισιῶν, αἰσὼ ἀπὸ τὰ κουρέλια τῶν χαλιῶν, βλέπει κανεὶς νὰ σπιθοβολᾷ ἡ φωτιά. Παροχάτω οἱ ἀλῆτες εἰτοιμάζουσι τὸ δείπνο τους. Μιὰ ἀρχοῦδα διάλεξε τὴν γατοῦρία τῆς κοντὰ σ’ ἕνα τσαντήρι. Ὅλα εἶναι εἰς κίνησι· αἰετοὶ προῖ φεύγουσι καὶ καθένας κάνει εὐθύνη τῆς εἰτοιμασίας του. Οἱ γυναῖκες τραγουδοῦν, τὰ παιδιὰ εὐνοῦζουσι, τὰ κερνά τὰ γάνου ν’ ἀνηλαλῆ τὸ ἀμόνι. Ὅμως σὲ λίγο ἀπλώνεται ἡ σιωπὴ τοῦ θανου καὶ ἡ γαλήνη τῆς στέππας δὲν ταρῶζεται πιά περὰ ἀπὸ τὸ γαῖσιμα τῶν σκύλων, καὶ τὸ χλιμίντρισμα τῶν ἀλόγων. Ὅλα ἀναπαύονται, οἱ φωτιῆς τους σβύνουσι, τὸ φεγγάρι ἴσμεπαι μόνο μὲς στὴν ἀγκαλιά τῶν οὐρανῶν, ριχόντας τὸ φῶς του στὸ καρβάνι τὸ ἀποκοιμισμένο.

Μέσα σ’ ἕνα ἀπομονωμένο τσαντήρι, ἕνας γέρος δὲν κοιμήθηκε ἀκόμη. Μένει μπρὸς σὲ λιγα κάρβουνα καὶ εὐχαριστιέται στὴ ζέστα τους πού σιγοσβύνει, κυττάζοντας πρὸς τὴν πεδιάδα. Ἡ κόρη του εἶπνε νὰ τρέξῃ στὴν ἐρημὴ ἐξοχί. Δὲν ξέρεε τίποτ’ ἄλλο παρὰ τὸ καριτόιο τῆς. Θὰ ξαναγυρῆ ὅμως σὲ λίγο θταν τὸ φεγγάρι γαθῆ πίσω ἀπὸ τὰ σύννεφα. Ἡ Ζεφύρα δὲ ξαναγυρῆσῃ καὶ τὸ ταπεινὸ δείπνο τοῦ γέρου κρυώνει περιμένοντάς τιν.

Ἄλλὰ νὰ τὴν. Πίσω τῆς στὴ στέππα, ἕνα παληκάρι προχωρεῖ. Εἶναι ἄγνωστο στὸ γέρο.

— Πατέρα, λέει ἡ κοπέλλα, φέρνω ἕνα μουσαφίρι. Πίσω ἀπὸ τὸ Κουρετζάν, ἐκεῖ κάτω στὴν ἐρημὴ τὸν ἀπάντησα καὶ τὸν φέρνω ἐδῶ γιὰ τὴ νύχτα. Θέλει νὰ γίνῃ Ἀτσιγγανὸς σάν κι ἐμᾶς. Τὸ δικαστήριό τὸν ἀναζητᾷ, ἀλλὰ σὲ μένα θὰ βρῆ μιὰ καλὴ συντροφιά. Τόνε λένε Ἀλέκο θὰ μὲ ἀκολουθᾷ παντοῦ.

Ὁ Γέρος.— Καλὰ μείνε ὡς αἰετοὶ στὸ τσαντήρι μας, καὶ περισσότερο ἀν δέλης. Τὴ σκεπὴ καὶ τὸ ψωμί θὰ τὸ μοιράσουμε. Γίνε ἀπὸ τούς δικούς μας. Θὰ συνειθίσεις στούς τρόπους μας, στὴ ζωὴ μας, στὴ κακομοιριά μας, στὴν ἐλευθερία. Αἰετοὶ ῥόδις φέξῃ, ἕνα ἴδιο καρότσι, θὰ μᾶς κυβερλήσῃ καὶ τούς τρεῖς. Μάθε μιὰ τέχνη καὶ διάλεξε, γίνου γυφτοσ, ἤψῃ ἔλενε τραγουδιὰ ὀδηγῶντας τὴν ἀρχοῦδα ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ.

ΑΛΕΚΟΣ.— Μένω.
 ΖΕΦΥΡΑ.— Εἶναι δικός μου, πικὸς θὰ μορῶσῃ νὰ μού τὸν ἀρπᾷξῃ; εἶναι ὁμως ἀργά. Τὸ νέο φεγγάρι χάθηκε. Τὰ μάτια μου κλείνουσι χωρὶς νὰ θέλω.

Σημέρωμα. Ὁ γέρος τριγυρᾷ μὲ ἀργὰ βήματα γύρω ἀπὸ ἕνα σιωπηλὸ τσαντήρι.

— Στὸ πόδι, Ζεφύρα, ὁ ἥλιος φάνηκε! Σύντα ξένε μου, εἶσαι κουφός; Ἀφήστε παιδιὰ τὸ κρεββάτι τῆς τεμπελιάς.

Στὴ στιγμὴ ἐξεθύθη τὸ καρβάνι μὲ θόρυβο. Διπλώνουσι τὰ τσαντήρια καὶ τὰ καρότια εἶναι εἰτοιμα νὰ φύγουν. Τὰ μούλερια ἀνοῖγουσι τὸ δρόμο σηκώνοντας μέσα σὲ κοφίνια τὰ παιδιὰ πού παίζουν. Τί φωνές! τί φασαρία. Μὲ τούς σκοπούς τῆς Μποεὶμ ἀνακατώνονται, τὰ οὐρλιάσματα τῆς ἀρχοῦδας, πού μασσῇ τὴν ἀλυσίδα τῆς. Τὰ σκυλλιά οὐρλιάζουσι στὸν ἦχο τῆς καραμουζας, ἐνῶ οἱ ρόδους τρέξουσι ἀπάνω στὰ χαλιῖα. Ταραχί, κακομοιριά, ἀγριάδα. Ἄλλὰ ὄλ’ αὐτὰ ἔχουν τόση ζωὴ, τόση κίνησι! Στὴν ὀργή, ἡ ἀκίνητη σάν τὸ θάνατο μαλθακότημα, στὴν ὀργή ἡ ἀνεργὴ τεμπελιά μας, ἡ μόνότημα σάν τὰ τραγουδιὰ τοῦ σκλάβου!

Τὸ παληκάρι κυττάζει ἀποθαρημένο τὴν πεδιάδα τὴν ἐρημὴ. Δὲν τολμάει νὰ ὀμολογήσῃ στὸν ἑαυτὸ του τὴν αἰτία τῆς λύπης του. Ὅμως ἡ Ζεφύρα εἶναι στὸ πλευρὸ του. Ἰώρα εἰν’ ἐλεύτερο

κι’ ὁ κόσμος ἀνοίγεται μπροστά του. Γιατὶ ἡ καρδιά τοῦ παληκάριου τρέμει στὰ στήθεια του, πού μυστικὰ λύθη τὸν ταρῶζει;

Τὸ πουλάκι τοῦ Θεοῦ δὲ γνωρίζει οὔτε μέριμνα οὔτε δουλειά. Γιατὶ θὰ ἐκοπίαζε τάχα νὰ πλέξῃ μιὰ φωλιά στενὴ καὶ διαρκή; Ἡ νύχτα εἶναι μακρὰ. ἕνα κλαδί τοῦ φτάνει γιὰ νὰ κοιμηθῇ. Μόλις ἴσθη ὁ ἥλιος στὴ δόξα του, τὸ πουλάκι ἀκοῖει τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, κουνάει τὰ φτερά του καὶ κλειδαῖει τὸ τραγοῦδι του.

Ἐστερ’ ἀπὸ τὴν ἀνοιξί, τὴ λαμπρότητα τῆς φύσεως, ἐρχεται τὸ καλοκαίρι μὲ τῆς ζέστες του. Ἐπειτα ἐρχεται τὸ ἀργοπορημένο γινόπορο φέρνοντας καὶ ὀμίγλες καὶ ψύχρα. Φτωχοὶ ἄνθρωποι, θλιμμένοι ἄνθρωποι! Πρὸς τὶς μακρινὰς γῆρας, σὲ χλιαρὰ, κλίματα, πέρ’ ἀπὸ τὴ γαλήνη θάλασσα, τὸ πουλάκι πετάει ὡς τὴν ἀνοιξί.

Εἶναι σάν τὸ ξένοιστο πουλάκι ὁ ἐξόριστος πλάνης. Γι’ αὐτὸν δὲν ὑπαρχει ὀρισμένη κατοικία, οὔτε συνήθεια. Ὅλα τὰ πάντα τοῦ εἶναι δρόμος· παντοῦ βρῖσκει μιὰ σκεπὴ γιὰ τὴ νυχτιά του. Ἡ αἰγιὴ τὸν ξυπνά, ἀρίνει τὴν ἡμέρα στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ ἐργασία τῆς ζωῆς δὲ θὰ ταρᾷ τὴ γαλήνη τῆς καρδιάς του. Καμμιά φορὰ οἱ μαγεῖες τῆς δόξας σπιθοβολοῦν στὰ μάτια του, σάν ἕνα ἀστέρι μακρυνὸ, καμμιά φορὰ θυμάται τὰ λούσα καὶ τὶς διασεκδάσεις. Σχηνὰ ὁ κερανοὺς βροντᾷ πάνω στὸ κεφάλι του, ἀλλὰ κάτω ἀπὸ τὴ θύελλα, ὅπως κάτω ἀπὸ ἕνα γαλήνιο οὐρανόν, ἀποκοιμῆται ξένοιστος. Ἐτσι εἶπ’ ὁ Ἀλέκος ἐρχόντας τὴ μοχθηρία τῆς τυφλῆς τύχης. Ἄλλοτε, μεγάλε Θεέ! πόσα πάθη ἔπαιξαν μὲ τὴν μαλακὴν αὐτὴ ψυχὴ! Πὸς ἐβράζαν μέσα σ’ αὐτὴ τὴν καρδιά!

Τὸν ἀφσαν ὁμως τώρα, ἐδῶ καὶ πολὺν καιρὸ... Για πολὺν καιρὸ; Θὰ ξαναεὐπνήσουσι μιὰ μέρα;— Ἄς περιμένῃ!

ΖΕΦΥΡΑ.— Καλὲ μου πέσ μου, δὲ λυπᾷσαι γιὰ ὅτι ἀφρησε γιὰ πάντα;

ΑΛΕΚΟΣ.— Μὰ τί ἀφρησα λοιπόν;

ΖΕΦΥΡΑ.— Ἐξέρεις... μιὰ οἰκογένεια, τὶς πολιτεῖες...

ΑΛΕΚΟΣ.— Ἐγὼ νὰ λυπηθῶ! Ἄν ἤξερες ἂν μποροῦσες νὰ φαντασθῆς τὴ σκληριά αὐτὴ τῶν πόλεων πού σκαί κανεῖς! Ἐκεῖ οἱ ἄνθρωποι λουστραριμένοι, σφριασμένοι, ποτὲ δὲν ἀναπέουσι τὸν δροσερὸν ἀέρα τῆς αἰγιῆς, οὔτε τὶς ἀνοιξιτικὰς μυρουδιὰς τῶν λιβαδιῶν. Ντρέπονται ν’ ἀγαποῦν. Τὴ σέψι... τὴ διώχουν μακρὰ τους. Ἐμπορεῦνται τὴ λεφτεριά τους. Σερνόμενοι στὰ πῖδια τῶν εἰδῶλων, τούς ζητοῦν χροῖματα καὶ ἀλυσίδες. Τί ἀφρησα; Προδοσίες ἀναίσχυντες, καὶ προλήψεις παράλογες, μίση παρόλογα τοῦ πλήθους ἡ καλλίτερα τὴν ἀτιμία στὸ κατακόρημα καὶ ὀλοφάνερη.

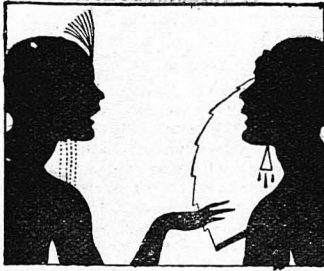
ΖΕΦΥΡΑ.— Ἐκεῖ ὁμως βλέπει κανεὶς μεγάλα παλάτια, γαλιὰ μὲ μύρια χρώματα, παιχνίδια, γιορτιὰδες μὲ θόρυβο... καὶ τὶς γυναῖκες μὲ τόσο πλοῦσια φουστάνια!...

ΑΛΕΚΟΣ.— Ἡ χαρὰ τῶν πόλεων, μάταιος θόρυβος· ἐκεῖ δὲ θάβρης σταλιά ἀπὸ ἔρωτα καὶ ἀπὸ ἀληθινὴν χαρὰ. Οἱ γυναῖκες... Ἄχ! πόσο ἐσὺ ἀξίσεις περισσότερο ἀπ’ αὐτὲς, σὺ, πού δὲν ἔχεις ἀνάγκη οὔτε ἀπὸ τὰ πλοῦσια στολιδία τους, οὔτε ἀπὸ τὰ μαργαριτάρια τους, οὔτε ἀπὸ τὰ βραχιόλια τους. Ἐσὺ δὲ θὰ μ’ ἀπατήσῃς ἀπ’ ἐμὴ μου... Ναι, ποτὲ!... Ὁ μόνος μου πόθος εἶναι νὰ μοιραστῶ μαζί σου ἔρωτα, εἰρήνη, ἐξορία θεληματικὰ.

Ο ΜΓΕΡΟΣ.— Μᾶς ἀγαπᾷς ἐσὺ, ἂν ν’ ἐγεννήθικες ἀνάμεσα στούς πλοῦσιους· ἐκεῖνος ὁμως πού γνώρισε τὶς γλῆκες τοῦ πλοῦτου, δὲ συνεθίζει εἰκόλα στὴ λεφτεριά. Στὸ συνάφι μας διηγούνται αὐτὴ τὴν ιστορία.

— Μιὰ μέρα στὴ γῶρ’ αὐτὴ, ἦθε ἕνας ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ Νοτιὰ, ἐξωρισμένος ἀπὸ ἕνα Βασιλέα. Ἄλλες φορὲς θυμῶνουν τὸ παρᾶξενο ὀνομά του, ἀλλὰ τώρα τὸ ξέχασα. Γέρος στὰ χρόνια, ἦτανε νέος στὴν καρδιά, πρόθυμος γιὰ κάθε καλὸ. Εἶχε τὸ θεῖο ὄρωρο τῶν τραγουδιῶν καὶ ἡ φωνὴ του εἰμοῖαζε μὲ τὸν ἦχο τοῦ νεροῦ. Ὅλοι τὸν ἀγαποῖσαν. Ζοῦσε στὶς ὄχτες τοῦ Δούναβι, χωρὶς νὰ κἀνῃ ἐνὸς κανναν κακὸ, μαζεύοντας νέους καὶ γέρους μὲ τὶς διηγῆσεις του. Δὲν ἀκούγῳ-

τανε σέ τίποτα, δειλός και αδύνατος σάν παιδί. "Επρεπε ξένοι γά του φέρουν κνήγη και ψάγια από τιά δίχτυα τους" και όταν ο δρμητικός ποταμός σκεπάζονταν με πάγους, όταν έφρουσαν οι ψυχροί άνεμοι, έτοιμαζαν για τον άγιο γέροντα μαλακό κρεββάτι με ζεστά σκεπάσματα.

"Αλλ' αυτός δεν είχε συνηθίσει στη ζωή της κακομοιριάς. "Ήτανε γλωμός, ξερός. "Η όργη του Θεού, έλεγαν, τον παρακολουθούσε για κάποια άμαρτία. Πάντα έπεριμένα και η λευτεριά δεν έρχότανε. Παραπονοιάζονταν άδιάκοπα και άδικα τον έτρεχαν θυμούμενος τη χώρα του. Στο τέλος πεθαίνοντας, θέλησε να φέρουν τιά κόκκαλα του προς τόν Νοτιά, νομίζοντας πως δε θα βροσκον την άνάπαισι στη γη της έξορίας. Πρόσεξε νέε μη σου συμβή τόν ίδιο.

Αυό χρόνια περνούν οι εϋθμιοι "Ατσιγγανοι τριγυρνούν παντού", όπως άλλοτε βρίσκον την ειρήνη και τη φιλοξενία. "Ο Άλέκος τίνανε της άλυσίδες του πολιτισμού" έλευτερος σάν αυτός που τον φιλοξενούν, χωρίς λύπες λαμβάνει μέρος στα ξενύχτια τους. Δεν άλλαξε οι φίλοι του είναι οι ίδιοι. "Απόγνησι της συνήθειες των "Ατσιγγάνων. Σάν κι αυτούς εύχαριστιέται στη σκεπή ενός τσαντηριού, γούεται τιά μεθισί της τεμελιάς, αγαπά τιά γλώσσα τους τη κρητογιά. "Η άροζουδα έγινε ο μουσαφίρης του τσαντηριού του.

Στά χωριά, πάνω στο δρόμο που περνά τιά στέππα και φτάνει ως τιά πρωτεύουσα της Μολδαβίας, η άροζουδα χορεύει βαρεία άνάμεσα στο προσεχτικό πλήθος. Μουγκρίζει και δαγκνίει της άλυσίδες της. "Ακουμιτιμένος στο ραβδί του ο γέρος κρατεί τόν χρόνο στο ταμπούρλο. "Ο "Άλέκος οδηγεί τόν έσο τραγουδώντας. "Η Ζεφύρα περνά μπροστά από τους χωρικούς και μαζεύει της προσφορές τους. "Ερχεται η νύχτα και οι τρείς μαζί βράζουν τιά δσπρα. "Ο γέρος άποκοιμιέται, η φωτιά σβύνει, όλα είναι ήσυχά κάτω από τόν τσαντήρι τους.

Στής άγτίδες ενός άνοιξάτιζου ήλιου ο γέρος ζεσταίνει τόν παγωμένο του αίμα, μπροστά σέ μιά κούνια. "Η κόρη του τραγουδάει ένα έξωτικό τραγούδι ο "Άλέκος γλωμαίνει.

ΖΕΦΥΡΑ.—"Γέρο ζηλιάρη, καζε ζηλιάρη, κομμάτιασε με, κάψε με, έγω βαστάω, δε φοβάμαι ούτε τόν μαχαίρι, ούτε τιά φωτιά. Σε μισώ, σέ περιφρονώ, αγαπώ κάποιον άλλο, πεθαίνω για τιά αγάπη του!"

ΑΛΕΚΟΣ.—Τελείωσε. Αυτό τόν τραγούδι με κουράζει. Δεν μ' άρέσουν αυτά τ' άγια τραγούδια.

ΖΕΦΥΡΑ.—Δε σ' άρέσει αυτό; Τι με μέλλει! Εγώ τόν τραγουδώ για τόν έαυτό μου. (τραγουδεί) "Κομμάτιασε με, κάψε με, σταλιά δε θα μιλήσω γέρο ζηλιάρη, δε θα μάθης τόνωμά του. "Είμαι πιό δροσάτος κι' άπ' τήν άνοιξι, πιό φλογερός κι' από μιά μέρα καλοκαιριού. Τι νέες ποδών και τολμηρός! Πώς μ' αγαπά.

"Πώς τόν έφιλομούσ, όταν κοιμώταν τιά νύχτα! Πως έγελάσαμε και οι δυό για τ' άσπρα σου μαλλιά."

ΑΛΕΚΟΣ.—Σώπαινε, Ζεφύρα! βαρέθηκα νά τ' άκούω.

ΖΕΦΥΡΑ.—"Α! πέρνεις τόν τραγούδι για τόν έαυτό σου;

ΑΛΕΚΟΣ.—Ζεφύρα!

ΖΕΦΥΡΑ.—Θύμιανε όσο θέλεις... Ναι τόν τραγουδώ για σένα.

(Βγαίνει έξω τραγουδώντας.)

"Ο Γέρος.—Ναι, τόν θυμώμαι. Στόν καιρό μου γλέντησα μ' αυτό τόν τραγούδι. "Όταν άναμνε σταθμό στη Στέππα τόν Κουγκούλ, η φτώχη μου Μαριγούλα τόν τραγουδούσε κουνώντας τιά κόρη της κοντά στη φωτιά. Στο μυαλό μου συγχίζω τιά χρόνια που περασον πειά. Τόν τραγούδι αυτό γλύστρησε στη θυμής μου και δε βγήκε πιά από κεί.

"Όλα είναι σιωπηλά. Είναι νύχτα.

"Η Ζεφύρα ξυναιεί τόν γέρο.

—Πατέρα. "Ο "Άλέκος είναι τρομαχτικός. "Ακουσε, νομίζεις πως στόν ύπνο του βογγάει και κλαίει. "Ο Γέρος—Μη τόν άγγίζης. Μη κάνης θόρυβο. Ξέρεις τι λέει ο Ρουσσος. Τά μεσάνυχτα τόν γνώριμο στοιχειό σφίγγει τόν λαϊμό των κοιμισμένων. Μπρός στην άγνη χάνεται. Μείνε κοντά μου.

Ζεφύρα.—Πατέρα, φωνάζει: Ζεφύρα!

"Ο Γέρος.—Σε άναζητάει, άκόμα και σ' όνειρο. Του είσαι πειό άκριβή και από τιά ζωή.

ΖΕΦΥΡΑ.—"Η αγάπη του με κουράζει. Με άηδιάζει. "Η καρδιά μου θέλει πάλι τιά λευτεριά της και από τρία πειά..."

"Αλλά, σουτί' άκουσε, λέει ένα άλλο όνομα.

"Ο Γέρος.—Ποιό όνομα;

ΖΕΦΥΡΑ.—"Ακουσε τιά άγκομαχητό!

Τρίζει τιά δόντια... Φοβάμαι. Θά τόν ξεπνήσω...

Ο ΓΕΡΟΣ.—Θά τόν προσπαθούσες στα χαμένα. Μην ταράζης τόν στοιχειό της νύχτας. Θά φύγη μόνο του.

ΖΕΦΥΡΑ.—Κουνιέται, με φωνάζει. Νάτον. Ξύπνησε. Πηγαίνω. Καλώς τον. Κοιμήσου.

'ΑΛΕΚΟΣ.—Πού ήσουν; ΖΕΦΥΡΑ.—"Αγρυπνούσα κοντά στόν πατέρα μου." Τώρα δά ένα στοιχειό σ' έβασάνιζε. "Απάνω στόν ύπνο η ψυχή σου ύποφερε μαρτύρια. Μ' έτρόμαξε. "Ετρίζες τιά δόντια και ύστερα μ' έφώναζε.

ΑΛΕΚΟΣ.—Σ' όνειρεύόμουν. Μου φαινόταν πως σ' έχασα! Είδα ένα τρομερό όνειρο.

ΖΕΦΥΡΑ.—Ψευτιές κι' αυτά τόν όνειρα... Μην τιά πιστεύης.

ΑΛΕΚΟΣ.—"Αχ! δεν πιστεύω σέ τίποτα, ούτε στα όνειρα, ούτε στους όρζους και περισσότερο στην καρδιά σου.

Ο ΓΕΡΟΣ.—Γιατί, άσυλλόγιστε, ν' άναστανάζης πάντα; "Εδω οι άντρες είν' έλευτεροι, ο ούρανος γαλήνιος, οι γυναίκες φαντάζονται για τιά όμορφιά τους. Μην κλαίς. "Η θλίψη θά σέ σκοτώση.

ΑΛΕΚΟΣ.—Πατέρα, δεν μ' αγαπά πειά!

Ο ΓΕΡΟΣ.—Παρηγορήσου, παλληκάρι. Είσαι ένα παιδί. "Η αγάπη για σένα είναι πίκρα. "Η αγάπη είναι παιγνίδι για τιά καρδιά της γυναίκας. Ποιός μπορεί να πη τιά καρδιά μιάς κοπέλλας: δε σου επιτρέπεται παρά ένας έρωτας και ποτέ η άλλαγή; Παρηγορήσου.

ΑΛΕΚΟΣ.—Πώς μ' αγαπούσε άλλοτε! Πως έσφιγγόταν επάνω μου όταν σταθμεύαμε στη μέση της στέππας! Πως περνούσαν γρήγορα οι ώρες τιά νύχτα! Εϋθυμησάν παιδί, με μιά λέξη σου μου έμοιμούριζε σ' αυτό, μ' ένα της φλογερό φίλι μου έδιωχνε τιά μελαγχολία. "Απιστη Ζεφύρα!... Νά μη μ' αγαπάς πιά!

Ο ΓΕΡΟΣ.—"Ακουσε: θά σου διηγηθώ μιά ιστορία, δική μου μάλιστα. Είναι χρόνια τώρα, όταν ο Μοσκοβίτης δεν έτρόμαζε τόν Λούναβι—βλέπεις, θυμίζω παλιές πίκρες—τότ' έτρέμαμε στό όνομα τόν Σουλτάνου. "Ενας πασάς διουκούσε στό Μπουδιά, ηγιά από τους πύργους του "Αζεμραν. "Ήμιον νέος, η καρδιά μου έβραζε μέσ' τιά χαρά της και στό κεφάλι μου δεν εύρισκες μιά άσπρη τριχα. "Ανάμεσα στις νέες μιά όμορφισ, ήτανε μιά... και για τόν καιρό ήτανε ο ήλιος για μένα. Στο τέλος έγινε δική μου! "Α! η νεότη μου πέρασε γρήγορα σάν ένα πεσούμενο άστρο, αλλά για σένα ο καιρός της αγάπης έπέρασε πιό γρήγορ' άζομη. "Η Μαριγούλα μ' αγαπήσε ένα χρόνο. Μιά φορά, κοντά, στα νερά του Καγκούλ, άπαντηθήκαμε μ' ένα ξένο καραβάνι. "Ήτανε "Ατσιγγανοι.

"Εμπήξαν τιά τσαντήρια τους κοντά μας, στις ρίζες τού βουνού. Αυό νύχτες περάσαμε μαζί. "Εργων τιά τρίτη νύχτα η Μαριγούλα έφυγε μαζί τους... Κοιμώμουν ήσυχος. Ξημέρωσε, ξυπνώ. Δεν ήταν πιά εκεί. Γυρεύω φωνάζω και τιά σημάδια άκόμα είχαν χαθί. "Η μικρή Ζεφύρα έλαίγε: έγώ, έλαίγα κι' έγώ...

"Από τήν ημέρα εκείνη όλα τιά κορίτσια του κόσμου δεν μουζαν καμμιάν έντύπωση. Ποτέ άναμσώ τους, η ματιά μου δεν άναζήτησε μιά συντροφισσα και τις μοναχικές μου ξεκούρασε δεν τις έμοιράσθηκα με καμιά.

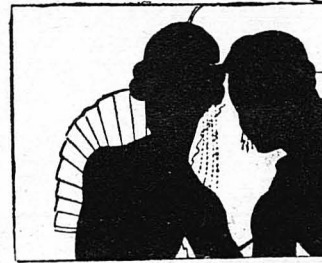
ΑΛΕΚΟΣ.—Γιατί όμως δεν έτρεξες εύθις ξεπίσω στην άπιστη; Πως δεν εμπήξες τόν μαχαίρι σου στά στήθεια τού γουητεψί και τιάς ψυφρας συντροφισσάς σου;

Ο ΓΕΡΟΣ.—Γιατί; "Η νεότη δεν είναι πιό έλευτερη από τόν πουλί; Ποιά δύναμη θά σταματούσε τόν έρωτα; "Η εύχαριστη δίνεται στόν καθένα με τιά σειρά. "Εκείνο ποιό ήταν μιά φορά, δε θά ξαναείνε πιά.

ΑΛΕΚΟΣ.—"Εμένα δεν είναι έτσι ο χαρακτήρας μου. Δεν παρτάω τιά δικαιώματα μου χωρίς καμιά.Κι'άν συναντούσα στόν όχο της θάλασσας τόν έθροδο μου κοιμισμένο, να είμαι καταραμένος, άν τόν πόδι μου δεν τόν έσπρωχνε μέσα! Θά ήταν στη διάθεσί μου! Θά τόν πετούσα στά κύματα, θά τόν έβριζα, θά χαιρόμουν με τιά άγωνία του, και για τόν καιρό τόν πέσιμό του θ' άντηχούσε στό αυτί μου και θά μου ήταν μιά άνάμνησι χαράς και γέλιου.

ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΑΤΣΙΓΓΑΝΟΣ.—"Ακόμα, ένα μόνο φίλι. ΖΕΦΥΡΑ.—"Αντίο! ο άντρες μου είναι ζηλιάρης και κακός. Ο ΝΕΟΣ ΑΤΣΙΓΓΑΝΟΣ.—"Ενα μόνο, αλλά πιό πυρωμένο για τόν άντίο... ΖΕΦΥΡΑ.—Τόν άντίο; Φοβάμαι μην έρθη... Ο ΑΤΣΙΓΓΑΝΟΣ.—Πές μου, ποτε θά ξαναϊδωθούμε; ΖΕΦΥΡΑ.—"Απόψε σά θά βασιλέψη τόν φεγγάρι. "Εκει κάτω στό Κουγκζάν, κοντά στόν τάφο. Ο ΑΤΣΙΓΓΑΝΟΣ.—Ψεύτρα! Δε θάρθης. ΖΕΦΥΡΑ.—"Ελα τώρα θάρθω.

"Ο "Άλέκος κοιμάται, αλλά ένα άνήσυχο όραμα τόν ταράζει. Ξυπνάει φωνάζοντας. "Ο ζηλιάρης άπλώνει τόν χέρι, αλλά τόν τρομασμένο του χέρι δεν έπιασε παρά μιά κουβέρτα χρυά. "Η συντροφισσα του δεν είνε πιά κοντά του Τρέμοντας, σηκώνεται. "Όλα είναι ήσυχά. "Ανατριχιάζει, τρέμει, κλαίει. Βγαίνει από τόν τσαντήρι του, και γλωμός, τριγυρνά γύρω από τιά καρδιά του. Κανένas θόρυβος η έξοχη είνε βουβή. Τόν σκοτάδι βασιλεύει, τόν φεγγάρι είναι

ΠΡΟ ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ

ΜΑΡΙΚΑ ΚΟΤΣΟΠΟΥΛΗ

ΚΥΒΕΛΗ ΑΔΡΙΩΝΟΥ

Τὰς γνωρίζετε; Εἶνε αἱ δύο τῶν ἀρίστων καλλιτεχνίδων μας, ἡ Μαρίκα, ἡ Κυβέλη, ἡ δόξα, ἡ τιμὴ τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς. Ἐχουν φωτογραφηθῆ μοῖλις ἤρξιαν τὸ καλλιτεχνι ἄν τον στάδιον στήν Ν. Σαγῆν τοῦ ἀειμνήστου Κ. Χρηστομάνου. Δεκαεξαετῆς ἡ κ. Κοτσοπούλη, δεκαετταετῆς ἡ κ. Κυβέλη. Ἐκτοτε παρήλθε μία εἰσοσιπενταετία περίπου. Εἰκοσιπέντε χρόνια ἐργασίας καὶ ἰγόνων διὰ τὰ καταλιζῶν ἀμφοτέραι εἰς τὸν θρίαμβον. Καμαρωτὲ τὸσα ταῖς ἀγαμνητικαῖς αὐτὰς φωτογραφίαις των. Αἱ δύο κ λλιτέχνιδες παρίστανται εἰς αὐτὰς μικραῖς ἀζόμη, διασιονίδες, νεβββαλτες πτὰ πρῶτα βήματα τοῦ καλλιτεχνικοῦ τον σταδίου. Καμρωτὲ τας!

Ο ΑΠΟΜΑΧΟΣ

βυθισμένο στήν ὀμίγηλ. Τὰ γελιη του τρέμουν, τὰ γονατὰ του λυγίζου. προχωρεῖ καί... ἰην εἶναι ὄνειρο; Αὐὸ σιὰς εἶν' ἐκεῖ, κοντὰ του, καὶ ἀκούει τὸ ψιθύρισμα των φωνῶν ποῦ μιλοῦν ἀπάνω] στὸ βεβηλωμένο τάφο.

- ΠΡΩΤΗ ΦΩΝΗ.— Πρέπει, ἀγάπη μου, ἄς χωριστοῦμε.
ΔΕΥΤΕΡΑ ΦΩΝΗ.— Ὅχι, ὄχι, ἄς μείνουμε ὡς τὸ πρῶτ'.
ΠΡΩΤΗ ΦΩΝΗ.— Ἡ ὦρα μὰς βιάζει.
ΔΕΥΤΕΡΑ ΦΩΝΗ.— Τὶ φοβιτσοῦ ἀφοσιευμένη. Μιὰ στιγμὴ!
ΠΡΩΤΗ ΦΩΝΗ.— Μὲ καταστρέφει!
ΔΕΥΤΕΡΑ ΦΩΝΗ.— Μιὰ στιγμὴ.
ΠΡΩΤΗ ΦΩΝΗ.— Ἄν ξυπνοῦσε ὁ ἄντρος μου χωρὶς ἐμένα;...
ΑΛΕΚΟΣ.— Ἐξύπνησε. Ποῦ πάτε; Μείνате καὶ οἱ δύο. Κατὰ εἶστ' ἐκεῖ, ναί, ἐκεῖ, ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸν τάφο.
ΖΕΦΥΡΑ.— Καλὲ μου, σόσου, φίγη!
ΑΛΕΚΟΣ.— Στάσου! Ποῦ πηγαίνεις, ὦρατε, γαλαντόμη. Στάσου!
ΖΕΦΥΡΑ.— Ἄλέκο!
Ο ΑΤΣΙΓΓΑΝΟΣ.— Μὲ πέθανε.
ΖΕΦΥΡΑ.— Ἄλέκο! μὴ τὸν εκοτόνησ! Ἄλλα εἶσαι γιομάτος αἵματα! Ἰὶ ἐκαμεις;
ΑΛΕΚΟΣ.— Τίποτα. Τώρα ἀπόλαψε τὸν ἐρωτὰ του.
ΖΕΦΥΡΑ.— Ἐ καλὰ, δὲ σὲ φοβάμαι! Καταφρονίῳ τις φοβίρες σου. Φονιά, σὲ καταριέμαι.
ΑΛΕΚΟΣ.— (χιτυπώντας την) Πέθανε λοιπὸν καὶ σὺ!
ΖΕΦΥΡΑ.— Πεδάινω, ἀγαπώντας τον.

Ἡ ἀνατολή φωτίζεται ἀπὸ τις πρῶτες λάμψεις. Πάνω στήν τάπια ὁ Ἄλέκος καταματομένος μετὸ μαγαζι στὸ χέρι, κάθεται στήν πέτρα τοῦ τάφου. Στὰ πόδια του εἶναι δύο πτώματα. Ἰὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ φονιά εἶναι τρομακτικὰ. Ἐνα πλῆθος τρομαγμένο Ἀτσιγγάνων τὸν περιτριγυρίζει. Πάνω στὸ ἴδιο τὸ Κορυζάν στὶς οἴξες του, ἀνοίγουν ἕνα λάζκο.

Τότε ὁ γερος λέει στὸ φονιά:
— Μακρὰ ἀπὸ μὰς ἀνθῶπε φαντασμένο! Εἶμαστε οἱ ἄγριοι ποῦ δὲν ἔχουμε νόμους

Δὲ ζητᾶμε ἀπ' τοὺς ἐνόχους οὔτε τὸ οἶμα τους, οὔτε τὰ δάκρυά τους. Ἄλλα δὲ ζοῦμε μαζὴ μ' ἕνα δολοφόνο. Εἶσαι ἐλευτέρος, ἔχῃς μόνος. Ἡ φωνὴ σου δὲ μὰς τρομάζει. Ἐμεῖς εἶμαστε ἀνθρωποι ἀτολμοὶ καὶ μαλακοὶ. Ἐοῦ εἶσαι σκληρὸς καὶ τολμηρός. Ἄς χωριστοῦμε. Χαίρε' ἡ εἰρήνη ἄς εἶναι μαζὴ σου.

Ἐπετὲ μετὸ μεγάλο θόρυβο τὸ καρβαῖνι σηκώνεται καὶ βιάζεται ν' ἀφήσῃ τὸν ἀπαισιο σταθμὸ του. Σὲ λίγο ὄλα γάθρηαν, στὰ μακρὰ τῆς στέππας. Μόνον ἕνα καρότσι σκεπασμένο μ' ἕνα σχιμένο χαλί, μείνει πίσω στήν πεδιάδα.

ΠΟΥΣΚΙΝ

Ἄ Ὅσοι ἔχετε στὸ ἐξωτερικὸ δικὸς σας στείλτε τους ἕνα «Μπουκέτο» εἶνε τὸ καλλιτεχνικὸ δῶρον.

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Σ. Π.

Τὸ μυστικὸν τῆς συγκρατήσεως τῆς νεότητος φαίνεται δι δὲν ἦτο μονοπόλιον τῆς περιφημῆς Νινὸν ντὲ Λανγκλ, ἀπόδειξις ἡ ὀφροισιότη ἡρωῖς μας, ἡ ὁποία δίδει τὴν ἐντύπωσιν δι πρὸ ὀλίγου ἀπεμακρυνθῆ ἀπὸ το τριακοστὸν ἔτος. Ἐνα τειπ θαυμάσιο, φρεσάδα καὶ δροσιὰ, φρεσκοκομμένον τριαντάφυλλον. Σιλουέττα ἔλαστικὴ ὡς χελιδὼν, πεταχτὴ ὡς δορκάς. Ὁ χορὸς τῆς ποιήμα Τὸ ντύσιμό της ἀφθαστον ἀρκεῖ γὰ σὰς ποῦμε δι ὅταν πηγαίνει στὸ Παρίσι καὶ ἐμφανίζεται ἐτὰ ἐκεῖ ἀριστοκρατικώτερα κέντρα, καὶ σὶς κοίρρες εἶνε γνωστὴ ἀπὸ τὸν τίτλον ἡ «κομψὴ Ἀθηναία». Ἐχεῖ τόσα χαρίσματα ὡστε θὰ ἔλεγε κανεὶς δι ἡ μοῖρες ὅταν τῆς προτομοῖρασαν τὰ δῶρα τους ἦσαν πολὺ καλοδιάθετες, καὶ σκόρπισαν ἐπάνω τῆς ἀφειδὸς εὐμορφίης, χάρι, ἐλπίδα καὶ γοῆματα. Ἡ συντροφία τῆς σουφιέτα, μιὰ ὀμιλία συγκρατητικὴ, ἀβίαστη, διευθυνομένη μετὸ χιοῦμορ. Ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν τῆς πολὺ ἀπότομη εἰς τὴν εὐκρινειάν τῆς, καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἔχει πολλὰς φίλες. Παντορμένη καὶ Μητέρα λιαν φιλόστοργος δύο τέκνων. Ἀνήκει εἰς τὴν ἀνωτέραν ἀθηναϊκὴν τάξιν. Ἀρχικὰ Σ. Π. ΚΑΠΟΙΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΝΗ ΤΩΝ ΑΤΘΙΔΩΝ

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἡ παρελθούσα ἑβδομάδα λιαν εὐφορος σὲ κοσμικὰς συναθροίσεις, ἰδιωτικὰς καὶ δημοσίας. Ἡ φουργία ὀφέλετο εἰς τὴν ἐπιβαλλομένην διακοπὴν γιὰ τὴν Μεγάλῃ ἑβδομάδα.

— Πολλὰ χορευτικὰ προεσπερίδες, καὶ ἐσπερίδες μπριτζ. Μία ἐκτάτως ἐκλεκτὴ δεξίωση ῶρον παρὰ τῆ κ. Ἄλ. Διομήδους πρὸς τιμὴν τῶν παρεσιδημούντων ἔξων.

— Χορευτικὸν ἀπόγευμα παρὰ τῆ κ. Καλβοκορέση' αἱ εὐρῆχοροι αἰθουσαι παρουσίαζαν ἀφθαστον θέμα. ἔχουσαι ὡς φόντο τὴν μαγευτικὴν σέσσα ἡ ἔποια εἶχε διασκευασθῆ μετὸ ἔξαιρετικὴν καλαισθησίαν, γιὰ τὴν μαστίχα, μικρὰ κομψὰ τραπέζια σκεπασμένα μετὰ σὺτὰ τραπεζομαδνῆλια σὲ χρώματα κίτρινα, μπλε ρουὰ, καὶ κόκκινα

— Ἡ οἰκοδέσποινα ἔφερεν τουαλέτταν ἀπὸ πράσινη ζωζέττ πλιτσε ἐκτάτως chic.

— Μεταξὺ τῶν παρευρισκομένων ἡ κ. καὶ Δις Σαχορράφου μετὸ τουαλέττα ῶς ζρετ ντὲ-σοῦ. Ἡ κ. Κοτογιάννη τουαλέττα μαῦρη σατέν, ἡ κ. Σιαδάτου τουαλέττα γκαὶ ἀερμηία. Ἡ κ. Γεωργιάδου λευκὴ καὶ μὸβ ζωζέττ, ἡ κ. καὶ Δις Ἀλεξάνδρου μετὸ τουαλέττα φουζικὴ ζρετ μαρσίνα πλισὲ καὶ δαντέλλες λασὲ, ἕνα περίφημο μοντέλλο τῆς «Λαυρέν».

— Τὴν παρελθούσαν Πέμπτην τὸ σύνθηδες ἑβδομαδιατων γαῖβ-οκὶ ὄκ παρὰ τῶ κ. καὶ τῆ κ. Ἀλεξάνδρου εἰς τὴν ἐν Πατισίαις μαγευτικὴν ἑπανίλν των. Τὸ τοῖ σερβίρεται εἰς τὴν βερράνα καὶ στὸν κίπιο κατὰ μικρὰ τραπέζια. Πανδασία βουτημάτων μετὸ τοσὰ καὶ φροῖτα σάαζε. κατὰ τὸ ἄγγιλι ν σίστημα.

— Τὸ τοσὰ σερβίρεται ἀπὸ τὴν Διδα Ἀλεξάνδρου φέρουσαν τουαλέττα ἀπὸ κόκκινο-ἀλπαγά ντὲ σοῦ, βοηθουμένη ἀπὸ μιὰ χαριτωμένη σουμπρέττα φραντσέζα.

— Μετὰ τὸ τοσὰ χορὸς στὰ πηλυτελῆ σαλονία ὁ ὁποῖος ἄταλήγει σὲ πολυτελεσιότη μαστίχα.

— Μεταξὺ τῶν κελημένων ἡ κ. Μανούση, ἡ κ. Χρυσοβελάκη, ἡ κ. καὶ Δις Σωτηριάδου, ἡ Δις Πετροκοκκίνου, ἡ κ. καὶ Δις Γεωργιάττα, ἡ κ. Ζαριφῆ, ἡ κ. καὶ Δις Μπάουττας.

— Γιὰ τῆς 10 Μαῖου προαναγγέλεται μιὰ ἔξαιρετικὴ μουσικὴ ἐσπερίς, θὰ ἐμφανισθῆ ἡ δαιμονία κλειδοκυβαλλιστρια Δις Μαρίκα Γ. Παπαϊωάννου εἰς τὴν αἰθουσαν τοῦ Ὀδείου Ἀθηνῶν.

— Ἐπὶ μιαν ἑβδομάδα ἐκόπασαν τὰ χορευτικὰ γροῦπ, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν ὡς σκοπὸν μάθημα ἀλλὰ χορὸν. καὶ χορεύουν ἰν συναγεριμῶ ἀπὸ πρῶτας μετὰ βαντιτάτης ἐσπεράς.

— Τὰ ἀνωτέρω γροῦπ ἀποτελοῦνται ὡς ἐπὶ τῶ πλείστον ἀπὸ κυρίες καὶ κυρίους ποῦ διήλθον τὸ ἀνωτῆριον τῆς πρῶτης ἰσως καὶ δευτέρας νεότητος καὶ ἐπομένως ἰνε ἀδύνατον νὰ χορεύουν εἰς τὰ ντάνσιν τὰ ὁποῖα ἔχουν καταληφθῆ ἀπὸ τροφίμως βρεφοκομειου, καὶ ἐπομένως θὰ τοὺς ἀπεδίδοτε ὁ ἡμισὸς ζολακευτικὸς τίτλος τῶν παλιμαϊδῶν.

— Διὰ τὸ προσεγὲς Σαββάτο ἀναγγέλονται πολλὰ ρεβεγιόν γιὰ τὴν Ἀνάστασι, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸ πολυτελεσιότερον σουπέ θὰ δοθῆ ὑπὸ ἐκλεκτοῦ ζεύγους νεονύμφων.

— Ἐπίσης ἐστάλησαν προσκλησεις διὰ (ρεβεγιόν) παρὰ τῆ κ. Καλβοκορέση, παρὰ τῆ κ. Τριανταφύλλου, παρὰ τῆ κ. Δεσποζῆτου, παρὰ τῆ κ. Βασιλείδου, παρὰ τῆ κ. Μεταξά, παρὰ τῆ κ. Ἰτίσα.

Ἡ Μοντάν

Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ ΣΑΙΞΠΗΡ

Ἄ Ὁ Σαίξπηρ ἀφήκεν ὡς κληροδότημα εἰς τὴν γυναῖκα του ἕνα κρεββάτι, εἰς δύο φίλους του ἀνὰ 32 σελίνα ὁπως ἀγοράση ἕκαστος ἀπὸ ἕνα δαχτυλίδι καὶ εἰς τὴν κόρην του Ἰουδιθ λ γα βιβλία! Ἐκτελεσθῆ τῆς διαθήκης του αὐτῆς ἀφῆσε τὴν μεγαλειότερη του κόρη, ἡ ὁποία ἦτον... ἀγράφματος!

